

Дрвеће прича о прошлим догађајима и људским судбинама

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 22.02.2021 Брой: 2/2021

Koje drvo će biti Evropsko drvo 2021. godine?

Konkurs "Evropsko drvo godine" održava se 11. godinu zaredom. Život drveta često okuplja priče različitih generacija i, kao mirni svedok ne samo godišnjih doba već i promena u životu oko sebe, na zanimljiv način priča o prošlim događajima i ljudskim sudbinama. Stara dudovica (Morus Alba L.), stara oko 450 godina, iz Velikog Preslava predstavlja Bugarsku na ovogodišnjem konkursu. Glasanje traje od 1. februara do 28. februara 2021. godine. Rezultati će biti objavljeni 17. marta 2021. godine.

Stara dudovica u Velikom Preslavu – bugarski kandidat na konkursu "Evropsko drvo godine 2021"

Duboki su koreni Stare dudovice koja se uzdiže u centru Velikog Preslava. Skoro 450 godina ona je nemi svedok patnje i radosti. Seća se Levskog, Stefana Karadže, dočeka Ivana Vazova kao počasnog gosta grada.

U tim mračnim vremenima osmanske vladavine, tačno naspram konaka stajala je lokalna mehana, u čijem je dvorištu zasađena dudovica, verovatno lično od strane samog Midhat-paše. Ovaj osmanski državnik se smatra reformatorom koji je uspeo da uvede niz fiskalnih, ekonomskih i kulturnih inovacija usmerenih ka modernizaciji Osmanskog carstva. Na inicijativu Midhat-paše osnovana je prva bugarska poljoprivredna škola, danas Institut za poljoprivredu i semenarstvo "Obrazac Čiflik" Poljoprivredne akademije.

U zbirci "Preslavske legende" Jordana Staneva opisan je prolazak Stefana Karadže kroz Preslav, kada je vojvoda ne samo uspeo da pobegne od svog progonitelja Ali-efendije, već je i odsedao u pomenutoj mehani sa dudovicom naspram konaka.

Nešto kasnije, 1900. godine, Ivan Vazov je posetio Preslav i u svojim putopisima opisao radost što je u ovom gradu i imao priliku da se pokloni pred prestonicom velikog Simeona. Legenda kaže da se Vazovljev prijem održao pod dudovicom u dvorištu mehane-kafane, koja je tada pripadala Čenju Žekovu. Ovde, na mestu gde je gost dočekan, danas se nalazi granitni memorijalni znak.

Godišnja doba se smenjuju, a drvo i dalje stoji kao čuvar vekova, sada u prolećnom ruhu, sada sa žutim lišćem. Mali vrt oko njega odavno je omiljeno mesto za susrete, odmor i svežinu tokom letnjih meseci – pod granama vekovnog drveta i mlazom gradskog fontane.

Dudovicu iz Velikog Preslava nominisao je Kulturni centar "Razvitje 1874", grad Veliki Preslav, i ona je pobednik nacionalnog konkursa "Drvo sa korenima 2020", koji organizuje Fondacija "EkoZajednica". Do sada, dudovica iz Starog Preslava sakupila je 24.176 glasova.

Konkurs "Evropsko drvo godine"

Cilj konkursa je da skrene pažnju na zanimljiva stara drveta kao važno prirodno i kulturno nasleđe koje moramo ceniti i čuvati. Za razliku od drugih konkursa, za "Evropsko drvo godine" nisu važni lepota, veličina ili starost, već priča i povezanost sa ljudima. Traže se drveća koja su postala deo zajednice. Organizatori veruju da pitanje zaštite drveća kao nosilaca lokalnog duha treba da postane predmet međunarodne debate. Svake godine, glasanje za Evropsko drvo godine pomaže hiljadama ljudi da razmisle o svom odnosu prema prirodi, a 14 stabala sa pričom postaju predmet pažnje i brige javnosti.

Konkurs "Evropsko drvo godine" prvi put je organizovan 2011. godine kao nastavak popularnog konkursa "Drvo godine", koji se u Češkoj već dugi niz godina održava pod pokroviteljstvom Fondacije "Partnerstvo". Evropski konkurs je završni krug takmičenja, u kojem učestvuju pobednici nacionalnih konkursa. Trenutno se ulažu naponi da se konkurs održi i u drugim zemljama van Evrope.

Glasanje

Swake godine "Asocijacija za partnerstvo u zaštiti životne sredine" (EPA) organizuje online glasanje za konkurs "Evropsko drvo godine". Fondacija "Partnerstvo" – Češka Republika je član Asocijacije.

Elektroničko glasanje traje od 1. februara do 28. februara 2021. godine i nastavlja se do ponoći 29. februara.

Prilikom glasanja, ne zaboravite da izaberete dva drveta! Da bi se izbegao nacionalni element, učesnici u glasanju moraju da izaberu dve prijave – pored svog nacionalnog drveta, mogu dati glas i za još jedno po svom izboru.

Tokom poslednje nedelje (od 22. do 28. februara) glasanje je tajno i trenutni rezultati neće biti prikazani na veb stranicama.

U prvom učešću Bugarske na konkursu 2011. godine, naša zemlja je zauzela drugo mesto sa 600-godišnjim platantom iz sela Garmen u jugozapadnim Rodopima. Sledeće godine zauzeli smo treće mesto sa Drvetom želja (700-godišnjim brijestom) kod Nisova, koji je, nažalost, 2013. godine, usled vlage i vetrova, bio iščupan iz korena. Ali sledeće godine, 2014., Stari brijest u Slivenu postao je pobednik takmičenja sa 77.526 glasova.

Možete glasati za "Evropsko drvo godine 2021" **OVDE**

Fotografije: Hunt on Photos Studio